

ناله‌ی زندانیان خاک

(مجموعه‌ی مقالات)

دکتر عبدالله نصرتی

عنوان و نام پدیدآور: ناله‌ی زندانیان خاک (مجموعه‌ی مقالات) / مؤلف عبدالله نصرتی
مشخصات نشر: همدان: روز اندیش، ۱۳۹۸.

مشخصات نشر: همدان: روز اندیش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاہری: ۴۱۹ ص.

شایک: ۹۷۸۶۰۰۴۳۸۱۲۶: ۴۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مقاله های فارسی -- قرن ۱۴

Persian essays -- ۲۰th century موضوع

موضوع: علوم انسانی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

Humanities -- Addresses, essays, lectures : موضوع

رده بندی کنگره: ۸۱۰.۱۳۹۲۴ ص/

رده بندی دیویی: ۶۲/۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۳۰۸۱۷

انتشارات روز اندیش _ همدان، برج سعدی، طبقه ۱۰ واحد ۱۰۱۳

تلفون: ۰۸۱-۳۸۳۱۱۵۲-۰۸۱-۳۸۳۱۱۲۵۲، ۰۹۱۸۱۱۱۸۱۶

یست الکترونیکی: RozBook578@gmail.com

عنوان: ناله‌ی زندانیان خاک

مولف: دکتر عبدالله نصرتی

ناشر: روز اندیش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

نقاشی روی جلد: اثر زنده یاد پرویز کلانتری

شماره: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۸۱-۲۶-۰

تیراژ: ۱۰۰۰

قطع: وزیری

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۰	مقدمه
	الف) دینی و مذهبی
	نوآوری قرآن کریم در مبانی اخلاق و معیسه ی آل با ابی‌بکر شریف
	جلوه‌های حکومت علوی از منظر نهج البلاغه
۴۴	جلوه های شیعی در شعر ابن یمن فریومدی
۵۶	نقش معارف قرآنی در اشعار حافظ
۶۸	ازدواج و کفویت
۸۰	تلفیق ارزش های دینی و ملی (نوروز و محرم)
	ب) فرهنگ ایرانی
۸۸	نقش ایران در تلفیق فرهنگ جهانی
۱۰۲	سیر و سیاحت در تمدن اسلامی و فرهنگ و ادب ایرانی
۱۱۸	تصویری از خلیج فارس و حاکمیت ایران بر منطقه در سفرنامه ی ناصر خسرو
۱۲۸	بخشی از دیدگاه های حکومتی و سیاسی امام محمد غزالی
۱۳۸	سقوط خلافت عباسی از منظر جامع التواریخ خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی

ج) عشق و عرفان

- عشق در تمهیدات عین القضاات همدانی ۱۴۸
- عشق و عاشقی از دریچه ی لمعات عراقی همدانی ۱۵۶
- تعالیم اخلاقی و اجتماعی شمس ۱۶۸
- انسان کامل در اندیشه ی مولانا ۱۸۲
- حسام الدین چلبی ارموی، مفتاح خزانه ی معرفت ۱۹۶
- تصوّف علمی و درسی و تاثیر آن در ادب فارسی (تاثیر مرصاد العباد بر دیوان حافظ) ۲۰۶
- حافظ و عرفان اسلامی ۲۲۶
- شاعران سبک هندی و ایران ۲۳۸

د) زنان

- نقدی بر موضوع «نقش زن در توسعه ی فرهنگی ۲۵۰
- بررسی چهره ی زن در آثار کلاسیک و نوین ادب فارسی ۲۵۶

هـ) شاعران کلاسیک

- رودکی و ادب فارسی ۲۷۰
- ناله ی زندانیان خاک تحلیلی از رباعیات خیام ۲۸۰
- گرایش وطنی در شعر خاقانی ۲۹۲
- بهار معنی (همدان در چشم انداز خاقانی) ۳۰۴
- بازتاب مسائل اجتماعی در شعر انوری ۳۱۰
- دو شاعر رنج کشیده (ناصر خسرو و مسعود سعد سلمان) همانندی ها و تفاوت ها ۳۲۰

و) ادب معاصر

- به کجای این شب تیره ییاویزم قبای ژنده ی خود را؟ (تحلیل اجتماعی شعر نیما) ۳۳۰
- اندیشه های اجتماعی و سیاسی در شعر معاصر ۳۶۰
- مضامین گوناگون شعر معاصر و بررسی عرفانی یک اثر ۳۷۶

ز) مشاهیر همدان

- نگاهی به زندگی و شعر مسعود سعد سلمان همدانی ۳۸۶
- میرزاده ی عشقی زبان سرخ انقلاب مشروطه ۳۹۶
- رضی الدین آرتیمانی؛ از حاشیه ی قدرت تا بساط عزلت ۴۰۸
- سید جمال تجسم عینی پویایی اسلام ۴۱۸
- موسی نثر؛ نبود رنگی پیشگامی در رمان و میانه روی در نثر ۴۲۸
- شاعر دردمند - روستا قهرمان پاک بین آورزمانی ملایری ۴۴۴
- مقامات معنوی در سی از ادب اخلاقی و تربیتی آیت الله شیخ محمد بهاری (قدس سره) ۴۵۲

ح) نقد کتاب

- که این شیوه ختم است بر دیگران ۴۶۰
- شجره ی طیبه ۴۶۰
- نگاهی به کتاب «هرمنوتیک و نماد پردازی - غذای شمس» ۴۶۰

مقدمه

این خرقه که من سالها در هنر شراب اولی
وین دفتر بی معنی غرق می‌ناب اولی
چون عمر تبه کردم چنان که نتوانم کردم
در کنج خراباتی افتاده خراب اولی
حافظ

خداوند را سپاسگزارم که به من توفیق ارزانی باشد تا با وجود کم بضاعتی بتوانم این دفتر را در راه
آورم؛ مجموعه مقالاتی که حاصل دوران معلمی من در دانشگاه است و به صورت پراکنده در هیئت‌های
محفله‌ها ارایه و تعدادی نیز در مجموعه مقالات آن کنگره‌ها نشر شده‌اند. تعدادی دیگر از این مقالات
نیز در مجله‌های مختلف به چاپ رسیده‌اند.

اگرچه در دوران پنجاه ساله‌ی معلمی که بیست و پنج سال آن را دانشگاه بوعلی و دانشگاه‌های دیگر
سپری شده در فعالیت‌های آموزشی و کلاسی تلاش قابل قبولی داشتم و کلاس‌ها، مورد رضایت و اقبال
دانشجویانم قرار می‌گرفت و از این جهت خود نیز همواره رضایت خاطر و احساس خرد و از تلاش‌های
معلمی خود نسبتاً خرسند بوده‌ام، اما در مسیر کارهای پژوهشی فعالیت‌های مستمری نداشته‌ام؛ البته طرح‌ها
و تحقیق‌های پراکنده و فراوانی انجام شده که اگر پیگیری می‌شد، می‌توانستند در دفترها و کتاب‌هایی ارایه
شده و نتایج رضایت بخشی به بار آورند اما به دلایل مختلف تمایل یا پشتکار لازم را در این عرصه نداشتم.
فراهم آمدن این دفتر نیز حاصل اصرار و پایمردی‌های خانواده و فرزندان است و باید این توفیق کوچک
را حاصل محبت‌های آنان دانست که دنبال جمع کردن این مقاله‌های پراکنده بودند و بر چاپ آنها اصرار
داشتند. مقاله‌ها در موضوع‌های مختلف تدوین شده، بخشی از آنها به مبانی اعتقادی مربوط است، بخش
قابل توجهی از مقالات مباحث عرفانی را شامل می‌شود، بخش بزرگی به مشاهیر و بزرگان و شاعران و
ادیبان استان همدان اختصاص دارد و این شاید ادای دینی به پیشگاه این مردان فرهنگی باشد؛ یکی دو

مقاله‌ی تاریخی هم هست و چند مقاله در نقد کتاب‌های مطرح در زمینه‌ی عرفان و ادبیات فارسی و در نهایت مقاله‌هایی در مورد ادبیات کلاسیک و ادبیات معاصر.

در این مجموعه چهل مقاله گنجاییده شده است و تعدادی از مقاله‌ها شانس حضور نداشته‌اند؛ امیدوارم خداوند فرصتی بخشد تا در جلد بعدی یا در چاپ‌های بعدی شاهد چاپ مقاله‌های جامانده باشم. زمان تألیف برخی از مقاله‌ها از ده سال فراتر رفته و طبیعی است که در این مدت با وجود اشتراک موضوع حوزه‌های ادبی، تکرارهایی در مقاله‌ها راه یافته باشد.

امیدوارم این مجموعه که خود آن را کوششی کهرنگ می‌دانم، با همه‌ی ضعف‌ها و کاستی‌ها مورد توجه مخاطبان عزیز قرار بگیرد و در پیشگاه حق و در نظر ادیبان و فرهیختگان فرهنگی، تلاشی به از خفتگی قلمداد شود:

کوشش بیهوده به از خفتگی

دوست دارد بر این آسفتگی

عبدالله نصرتی - مهرماه ۱۳۹۷